

مذکرات مجلس

صورت مشروح مجلس روز یکشنبه چهارم اردی بهشت ماه ۱۳۲۲

فهرست مطالب :

- | | |
|---|--|
| ۱ - تصویب صورت مجلس | ۵ - اعلام نتیجه استخراج آراء مربوط به انتخاب نظار پشتوانه اسکناس |
| ۲ - اخذ رأی جهت انتخاب دو نفر ناظر پشتوانه اسکناس | ۶ - سؤال آقای امیر تیمور و جواب آقای معاون وزارت دارائی |
| ۳ - تقدیم لایحه اصلاح قانون ایجاد صندوق صرفه جوئی | ۷ - شور دوم لایحه آبیاری |
| ۴ - طرح و تصویب لایحه (فوری) اجازه اعتبار جهت مبارزه بامرض تیفوس در شهر همتانها | ۸ - موقع و دستور جلسه بعد - ختم جلسه . |

(مجلس یکساعت و ربع قبل از ظهر بر ریاست آقای اسفندیاری تشکیل گردید)

صورت مجلس روز پنجشنبه اول اردی بهشت ماه را آقای (طوسی) منشی قرائت نمودند

[۱ - تصویب صورت مجلس]

رئیس - در صورت مجلس نظری نیست؟ آقای انوار
انوار - بنده خواستم خدمت آقایان نمایندگان یک
عرضی بکنم و امیدوارم بحسن قبول تلقی بشود این صورت
مجلس که خوانده شد آقای رئیس از همه آقایان شهادت
میطلبد که این صورت مجلس صحیح است یا نه ما هم باید
شهادت بدهیم خدا شاهد است من که با تمام قوای خودم را
حاضر میکنم که بشنوم نمیشود این است که با یک زبان
التماس خواهش میکنم که آقایان بگذارند این صورت
مجلس را ما گوش بدهیم و از آنطرف تا مطلبی محل نظر
واقع میشود همینقدر که بخواهیم صحبت کنیم تمام شده است
این است که استدعا میکنم آقایان پنج دقیقه توجه داشته
باشند و مقام ریاست هم توجه داشته باشند نه ما توجه داریم
که بتوانیم شهادت بدهیم نه خود آقای رئیس توجه میکنند
این یکی موضوع دیگر این بود که من در ماده آخر صحبتی
که کردم نظرم این نبود که بخواهم نمایش بدهم نظرم یک

عین مذاکرات مشروح یکصد و پنجاه و یکمین جلسه از سیزدهمین دوره قانون گذاری (مطابق قانون ۸ آذر ماه ۱۳۰۵)

اداره تند نویسی و تحریر صورت مجلس

اسامی غائبین جلسه گذشته که ضمن صورت مجلس خوانده شده :

غائبین با اجازه - آقایان : اقبال - جلیلی - ملکزاده آملی - نائینی - فاطمی - دکتر لقمان - دشتی .
غائبین بی اجازه - آقایان : تولیت - دکتر سبعمی - صفوی - محبتلاری بجانی - گودرز نیا - شیردوانی - مکرم افشار - شجاع - اکبر
امیر ابراهیمی - جلایی - نمازی - معتضدی - دبستانی - آصف - صادق وزیری - مسعودی - کامل ماکو - معذل - نصر تیان - هراز - بوداغبان

مسئله تاریخی بود که خواستم آن مطالب تاریخی را تذکر بدهم یکی کودتای ناصر الملک بود دیگر کودتای غلامحسین خان سردار محتشم بود بنده خواستم این قسمت در تاریخ مجلس از بین نرود و بماند حالا دیدم در صورت مجلس اسمی برده نشده میخواستم تذکر بدهم که اصلاح شود.

رئیس - این صورت مجلس که ملاحظه میفرمائید تقریباً خلاصه است و مطالب در صورت مشروع مجلس نوشته میشود دیگر در صورت مجلس نظری نیست. آقای حمزه تاش

حمزه تاش - در ضمن قرائت صورت مجلس بنده پیشنهادی راجع بحذف ماده هفت داده بودم در صورت مجلس تذکر داده نشده و بنده نفهمیدم که بکمیسورن مراجعه شده است یا خیر.

طوسی - خاطر آقا هست که يك قسمت از پیشنهادات در ماده اول قرائت شد و بعد بنا بنظر مجلس رفت بکمیسورن و آنها که قرائت نشد محتاج بذکر در صورت مجلس نبود البته همه میرود بکمیسورن و در موقع شور دوم قرائت خواهد شد. دیگر در صورت مجلس ازومی نداشت ذکر شود.

رئیس - در صورت مجلس نظری نیست (خیر) صورت مجلس تصویب شد.

جمعی از نمایندگان - دستور.

نوبخت - آقا بنده با ورود در دستور مخالفم.

رئیس - با دستور که نمیشود مخالفت کرد عده زیادی قبل از دستور اجازه خواسته اند و آقایان میفرمایند وارد دستور شویم

نوبخت - آقا نظامنامه را در نظر بگیرید در نظامنامه مصرح است اجازه بفرمائید بنده مخالفتم را بکنم آنوقت رأی بگیرید اگر رأی دادند که بنده عراضم را بکنم خواهم کرد و الا وارد دستور میشویم دلیل مخالفت بنده این است که بعضی عراضی است که باید بعرض مجلسین برسانم یکی راجع بتوقیف مطبوعات است که باید بعرض برسانم و یکی هم تفسیر غیر موجبی است که دولت راجع بماده ۸ قانون حکومت نظامی کرده است که باید تذکر داده شود

بعضی از نمایندگان - در این باب سؤال شده است

رئیس - رأی میگیریم بورد در دستور موافقین بر خیزند (اکثر برخاستند) تصویب شد. انتخاب دوفرد نظار

۲- اخذ رای جهة انتخاب دو نفر ناظر پشتوانه اسکناس

رئیس - شروع میکنیم به انتخاب دوفرد ناظر برای هیئت نظارت بانك بدو پنج نفر باقره برای استخراج معین میشوند

(اقتراع بعمل آمده: آقایان: مؤید قوامی - ناهید - دهستانی - گیو - پناهی - انتخاب شدند)

رئیس - آقایان منتخبین بانفاق آقای محمد ضیائی استخراج خواهند کرد. آقایان نمایندگان رأی خودشان را برای دوفرد ناظر ذخیره اسکناس خواهند داد (اخذ آراء بعمل آمد)

۳- تقدیم لایحه اصلاح قانون ایجاد صندوق صرفه جوئی

رئیس - آقای معاون وزارت دارائی

معاون وزارت دارائی (آقای صهبا) - چنانچه آقایان استحضار دارند در قانون ایجاد صندوق صرفه جوئی به صرفه جوئیهایی که کمتر از بیست هزار ریال است فقط بهره داده میشود و بمبلغ بیشتر از آن بهره داده نمیشود اکنون برای تشویق صرفه جوئی و برای اینکه بیشتر اسکناس بیانك بر گردد يك بهره در نظر گرفته شده و لایحه آن تقدیم میشود يك لایحه دیگری است دائر بر برگرداندن اسکناسهای زائد بمقدار لازم جاری مبادلات داخلی آنها تقدیم میشود

۴- طرح و تصویب اجازه اعتبار جهة مبارزه با مرض تیفوس در شهرستانها

رئیس - لایحه بهداری که بقید فوریت در جلسه پیش تقاضا شده بود مطرح است

امیر تیمور - اجازه میفرمائید جواب سؤال بنده را بدهند

رئیس - تأمل بفرمائید بعد

(لایحه بشرح ذیل قرائت شد)

ماده واحده - وزارت دارائی مجاز است مبلغ سه ملیون

ریال از محل درآمد سال ۱۳۲۲ برای جلوگیری از مرض تیفوس و تیفوئید در شهرستانها بمصرف رسانیده و مبلغ مزبور را ضمن بودجه سال ۱۳۲۲ وزارت بهداری منظور دارند

ضمناً برای پیشرفت و سرعت کار اجازه میدهد که هزینه های مربوط باین مبلغ اعم از خرید اثاثیه و لوازم و غیره بدون رعایت مقررات مناقصه بمصرف رسانده شود

رئیس - فوریت مطرح است. آقای طباطبائی با فوریت مخالفید؟

طباطبائی - بنده خواستم عرض کنم این فوریت ها که نوشته میشود در لوایح بعقیده بنده از روی تعقل نیست و واقعاً فوری نیست و يك عادت است که جاری شده و این آقایان وزراء هیچکدام مواظب نیستند و همینطور مینویسند به قید فوریت در صورتیکه این لایحه را در جلسه گذشته دادند و اگر در جلسه گذشته بطور عادی داده بودند دیروز در کمیسیون تصویب شده بود و اقلاً مطلب را چالی میشدیم و حالا محتاج نبود که آقای منشور بفرمایند که دو مرتبه بخوانند بنا بر این حالا هم بنده عقیده ام این است که این لایحه بطور عادی داده شود و برود در کمیسیون چون مبلغش هم جزئی است سیصد هزار تومان است. و در کمیسیون دقت بیشتری میکنیم و بیاید در مجلس و تصویب شود.

وزیر بهداری - اگر در جلسه قبل مجلس شورای ملی بواسطه کارهای مهمی که داشت نتوانستند لایحه بنده را مطرح کنند این مربوط به بنده نیست این فوریت دارد دلیل فوریت آن هم برای این است که بیماری تیفوس يك چیزی است که اگر جلوگیری بموقع نشود در حقیقت مثل این است که يك کار بیهوده شده است همینطور که مجلس شورای ملی آن لایحه قبلی را بفوریت مدای داد و خوشبختانه ما موفق شدیم که بیماران را معالجه کنیم و اگر این کار بموقع نشده بود میبایستی طهران وضعیتش خیلی بدتر باشد. این اعتبار هم برای شهرستانها لازم است مخصوصاً بواسطه پیشنهادی که شد و کلمه شهرستانها گذارده شد از تمام شهرستانها بما تلگرافات میکنند و درخواست اعتبار میکنند (صحیح است)

و در حقیقت آن کسی که مسئول این کار است ناچار است که بمجلس شورای ملی عرض کند و تقاضای مساعدت کند که باین لایحه رأی بدهند (صحیح است)

رئیس - آقایانیکه نسبت بفوریت لایحه موافقت بر خیزند (اکثر قیام نمودند) تصویب شد.

عده زیادی از آقایان اجازه خواسته اند آقای ملک مدنی

ملک مدنی - بنده موافقم

رئیس - آقای رضوی

رضوی - بنده موافقم ولی يك تذکری میخواستم عرض کنم در موقعی که فوریت لایحه مطرح بود بنده میخواستم عرض کنم که اگر بحثی بدولت باشد از تأخیر قضیه است برای اینکه ایالات و ولایات متأسفانه خیلی دیر مورد توجه واقع میشوند در مرکز همینقدر که این مرض پیدا شد تقاضای اعتبار کردند و مشغول اقدام شدند در صورتیکه این اشخاص پولدار و خیر و بالاخره خود آقایان وزراء نمایندگان هستند و این آقایان ممکن است در صورتیکه اعتباری هم نباشد کمک کنند آقا در ولایات اینطور نیست الان نزدیک دو ماه و نیم و سه ماه است که در شیراز مرض تیفوئید شایع است و مکرراً این قضیه را به آقای وزیر بهداری عرض کردم و قرار شده است که دواهایی در آنجا بفرستند و بنده خیلی متأسفم که مطابق اطلاعاتی که دارم به شیراز نرسیده و بنده شرم دارم که عرض کنم که در شیراز که جمعیتش صد و سی هزار نفر است بنده اطلاع پیدا کردم که عدد تلفات تاروزی صد و پنجاه نفر هم رسیده بود و بنده نمیدانم که چرا وزارت بهداری از وجود این مرض اساساً تا مدتی مطلع نشده بود و حالا این مبلغ که اعتبار میخواستند این بپردازند و باین قیمت دواها و نبودن دوا از این سیصد هزار تومان بهر شهرستانی سه هزار تومان پنجاه هزار تومان ممکن است برسد از این جهة بنده تصور میکنم که اگر این موضوع دو جلسه هم عقب بیفتد و بعد يك اعتبار زیادتری برای شهرستانها در نظر بگیرند بهتر است زیرا این مبلغ سیصد هزار تومان را خود آقای وزیر بهداری هم تصدیق میفرمایند

که این بجائی نخواهد رسید این است که این لایحه را هر قدر زیاد کنند ما هم حرفی نداریم و با اینکه قول بدهند که در آتی یک لایحه بیشتری بزودی بمجلس بدهند برای شهرستانها والا در این خصوص مطالب زیاد است که عرض کنم و برای وزارت بهداشت هم شایسته نیست.

رئیس - آقای ملک مدنی

ملک مدنی - آقای رضوی مخالفتی فرمودند و بلکه بیانات ایشان در تأیید این لایحه بود اگر دولت میتواند که اعتبار بیشتری بدهد میداد و این جای تردید نیست که برای شهرستانها این مبلغ کافی نیست ولی دولت هم البته نظر به درآمد خودش دارد و بودجه و اینها را باید در نظر بگیرد و البته این نظریه آقای رضوی صحیح است و بنده هم از اشخاصی هستم که طرفدار این هستم که بایستی شهرستانها بیشتر اعتبار داده شود ولی عرض کردم باید قسمتهای بودجه را هم در نظر گرفت و آقای وزیر بهداشت هم یقین دارم که طرفدار این فکر هستند و اقداماتی میکنند که اعتباری تهیه کنند که بشهرستانها هم کمک شود.

رئیس - آقای امیر تیمور

امیر تیمور - متأسفانه دولتهای ما همیشه اکل از قفا می کنند بنده تصور میکنم که کمتر دولتی باشد که بقدر دولت ایران مخارج بی جا زیاد بکند و بقدر دولت ایران بیموقع پولش را دور بریزد و فله کاری بکند از این مسئله که بگذریم بنده یکماه قبل دو نفر از دکتراهای این شهر که یکی دکترا خسرو مختاری و یکی یکنفر دیگر بود به بنده مراجعه کردند و گفتند که ما حاضر هستیم که خودمان سیصد تختخواب تهیه دیده ایم و در اختیار بهداشتی بگذاریم و تمام مخارج این سیصد تختخواب را هم از جیب خودمان بدهیم پول دوا و سایر مخارج را و بالاخره تمام اینها را میدهیم فقط جا نداریم و وزارت بهداشتی یک محلی را در اختیار ما بگذارد که تامدتی که این ناخوشی تیفوس هست بعد از اینکه این مرض تمام شد ما هم خدا حافظی میکنیم و جا را هم به وزارت بهداشتی مسترد میکنیم حرف از این بهتر است و حسابی تر میشود؟

بنده چون هیچوقت پایم را در وزارتخانه ها نمیگذارم چون کاری ندارم ولی در این موقع برای اولین دفعه رقوم وزارت بهداشتی اول خدمت آقای معاون وزارت بهداشتی بعد خدمت آقای اردلان وزیر بهداشتی ایشان هم با سلام و صلوات پذیرفتند و لسی اگر شما اثری دیدید بنده هم دیدم حالا ملاحظه بفرمائید که یک طبیب ایرانی که سیصد تختخواب تهیه دیده و خودش حاضر است تمام مخارج آن را از جیب خودش بدهد بدون اینکه کمکی بخواهد فقط یک محلی میخواهد که در اختیارش بگذارند این را هم مضایقه میکنند بعد دست گدائی خودشان رادراز میکنند پیش انگلیس ها این ننگ است برای ما برای مملکت ما!!

وزیر بهداشتی - متأسفانه نماینده محترم در این باب اشتباه فرمودند بنده ناچارم که قضایا را روشن کنم ما از کسانی که استفاده کرده بودند از محل هائی که از دولت گرفته بودند و یک موقعی دولت به آنها مساعدت کرده بود و محلی داده بود که بیمارانش خودشان را بپذیرند دولت از آنها خواست که آن محل را بجا پس بدهند برای اینکه آن محل از آنها پس گرفته نشود گفتند که ما سیصد تختخواب میدهیم که الآن هم هنوز آن سیصد تختخواب را نداده اند بایستی همه چیز را در اینجا عزیزان گفت (هاشمی باید گفت آقا) حالا هم این یک مساعدتی بوده است جایش را هم داریم که تهیه کنیم چون کار خیری است دولت هم قبول میکند ولی اینطور نبوده است که سیصد تختخواب داده باشند و لوازمش را هم تهیه کرده باشند و پولش را داده باشند و ما هم بپذیریم.

امیر تیمور - بخود من گفت من هم که به آقا عرض کردم.

اجازه بفرمائید ممکن است بنده و جنابعالی بنشینیم و این قضایا را حل کنیم و ممکن است این دکترا هم نظر خیلی خوبی داشته باشد و نظر سوئی نداشته و این را هم باید عرض کنم که هر خانه هم بیمارستان نمیشود که همینقدر یک خانه بزرگی را بشود بیمارستان کرد این لوازم میخواهد

آقا ما با یک جدیتی با وجود اینکه مجلس را قبلاً وزارت دارائی داده بود بعد دیدیم که یک قانونی هم لازم دارد این قانون را هم از مجلس شورای ملی گذراندیم و حالا شب و روز هم کار میکنند و هنوز نتوانسته ایم حاضر کنیم برای اینکه نمیشود یک آدم شپشی را بحال خودش ول کنیم آنجا و بعد یک جواز دفن برای او صادر کنیم بنابراین خواهش میکنم آقایان مساعدت بفرمایند این اعتبار هم زودتر داده شود بلکه ما بتوانیم در شهرستانها هم همینطور که در تهران تا اندازه وسایل فراهم شده در شهرستانها هم بتوانیم برای شهرستانها هم زودتر اقداماتی بکنیم.

رئیس - آقای پالیزی شما مخالفید یا موافقید؟

پالیزی - بنده مختصری خواستم عرض کنم که این مبلغ برای شهرستانها خیلی کم است و بنده امیدوارم آقایان موافقت بفرمایند که این لایحه زودتر بگذرد و بعداً هم آقای وزیر بهداشتی یک لایحه که اعتبارش بیشتر از این باشد به مجلس شورای ملی پیشنهاد کند که برای شهرستانها هم کافی باشد.

رئیس - آقای ثقة الاسلامی

ثقة الاسلامی - عرض میکنم خیلی جای تعجب خواهد شد که بنده با این لایحه مخالفت کنم صحبت در این است که چند روز قبل پانصد هزار تومان برای طهران موافقت شد برای جلوگیری از بیماری تیفوس در صورتیکه این مبلغ خیلی هم کم بود چون در آن جلسه صحبت شد راجع بشهرستانها حالا گو اینکه رشوه حرام است اما آقایان وزرا گاه وقتها میخواهند بنمایند گاه شهرستانها و استانها رشوه بدهند اگر این سیصد هزار تومان واقماً برای تمام مملکت باشد یک پولی است که در واقع دور ریخته شده مثل این است که یک دیواری پی و پایه اش خراب شده و بخواهند ظاهرش را کج مالی کنند و لسی اساس خرابی از بین نرفته این سیصد هزار تومان را اگر امروز به تنها شهر تبریز بفرستند کفایت نخواهد کرد برای اینکه دوا نیست اساس کار درست نیست و آن لوازم اولیه را ندارد تا چه رسد

به اینکه بتوانند مریض قبول کنند و اگر دولت واقماً بخواهد اقدام بکند و از این مرض تیفوس جلوگیری کند بنده میگویم که سی میلیون بیاورند برای استانها و آنوقت میشود گفت تا اندازه جلوی این ناخوشیها گرفته خواهد شد اگر برای ظاهر سازی است بهتر این است که این مبلغ را هم جزو بودجه مملکتی و جزو صرفه جوئی بکنید بهتر است واقماً خیلی اسفناک است و جای شرم است که مملکتی که پانصد ملیون برای دفاع ملی میگذراند بیست میلیون برای یک وزارتخانه پانصد میلیون برای یک وزارتخانه آنوقت برای بهداشت اینطور اقدام میکند در صورتیکه اگر بودجه مملکت را بدو وزارتخانه که واقماً پایه و اساس مملکت است صرف کنیم ضرر نکرده ایم بکنی فرهنگ است که باید آدم تربیت کند و یکی هم بهداشتی است که باید آدم درست کند بودجه بهداشتی ما پنج میلیون تومان است هر نفری سه قران سالیانه میرسد این واقماً باعث ننگ است و شرم آور است و معارفی که میبایستی آدم تربیت کند بهر نفر سالیانه یک تومان میرسد بنده با آقای وزیر بهداشتی اعتراضی ندارم با اندازه پولش آدم باید کار بکند بهر حال این مبلغی که ما میگذرانیم برای شهرستانها هیچ فایده نخواهد داشت و این پول بهتر خواهد رفت و هر کس هم باین پول رأی بدهد من خیال میکنم خلاف وجدان کرده است.

وزیر بهداشتی - بنده تصور میکنم آقایانیکه مخالفت میفرمایند برعکس مساعدت کاملی با وزارت بهداشتی میفرمایند و تشکر میکنم از آقایان و ضمناً عرض میکنم ملاحظه بودجه کشور و درآمد مملکت را باید کرد با این ملاحظات است که این مبلغ پیشنهاد شده است و فعلاً ما کاری نمیتوانیم بکنیم ما فکر کردیم که بیمارستانهایی که در شهرستانها داریم تقویت کنیم و تا آنجائیکه ممکن است مساعدت با بیماراران و بیمارستانها بکنیم و این را هم ترک نمیکنیم سعی کرده ایم و باز هم سعی خواهیم کرد که یک اعتبار بیشتری و زیاد تری برای بودجه وزارت بهداشتی بگیریم که یک کارهای اساسی بشود و فعلاً امروز این اعتباری که میخواهیم

برای این است که يك كاری است فوری و لازم که اگر فوراً اقدام نشود ما را دچار اشکال میکند و این يك کار خیلی اساسی است و باید عرض کنیم که این مبلغ جزو آن مبلغی که تصویب شده نیست و علاوه از آن مبلغ است .

رئیس - آقای دکتر تاجبخش .

دکتر تاجبخش - بنده موافقم با این لایحه چون از برای يك به بهداری است و ضمناً می خواستم عرض کنم متأسفانه در شاهرود الان پنجمه است که بواسطه نرسیدن حقوق بهداری آنجا تقریباً منحل شده است ماهر قدر مذاکره میکنیم وزارت کشور بهمه بهداری و بهداری بهمه وزارت کشور میگذارد بنده تلگرافاتی دارم که مدتی است مرض تیفوئید در آنجا بروز کرده و مرض تیفوس هم قریب بیست و پنج روز است که تقریباً شیوع پیدا کرده است و الان شاهرود بکلی فاقد بهداری است و اعضاء آن کار نمی کنند و بنده نمیدانم ترتیب بهداری آنجا چه خواهد شد من استدعا میکنم که وزارت بهداری توجه فرمایند فعلاً در آنجا يك طبیب بیشتر نیست لاجاله يك طبیب دیگر حتماً از برای آنجا بفرستند و بودجه بهداری آنجا را تأمین کنند که حتماً حقوق آنها هم داده شود که از حیث طبیب و دوا در مضيقه نباشند .

جمعی از نمایندگان - مذاکرات کافی است .

پیشنهاد آقای انوار .

ماده واحده - راجع بهدم اجرای قانون محاسبات عدم رعایت مقررات نسبت بدارو اجرا شود .

رئیس - آقای انوار .

انوار - چون لایحه منتشر نشده است و عبارتش هم همانطور که آقایان توجه فرمودید لایحه ایست که در مجلس آمده و توجه هم نمیشود بنده اجمالاً خواستم عرض کنم یکی راجع به اثنائیه است و یکی هم غیره اما این کلمه غیره اگر راجع بدارو باشد بنده موافقم ولی راجع به اثنائیه بنده میدانم و آقایان هم توجه دارند که راجع به اثنائیه چطور روز بروز تجدید میشود . همین اعتبارات که از اول مشروطیت گرفته

شده است آن اعتباری که گرفته اند هی اثنائیه درست کرده اند مثلاً در يك وزارتخانه ده هزار ميز و صندلی برای عضو دفتریش میخواستند . این است که بنده عرض میکنم که این سیصد هزار تومان با این مملکت ما و این گرفتارها دیگر وزارت بهداری که نمیتواند توجه بکند و هم ملاحظه اثنائیه را بکند که بگویند فلان جور ميز و صندلی باشد در صورتیکه این پول باید فقط بمصرف دوا و غذای بیماران برسد و دیگر اینها يك اثنائیه منظمی ترتیب داده نشود بخصوص این ناخوشی که در وزارتخانه ها پیدا شده است نسبت باثنائیه که هر کدام میخواهند از دیگری بهتر بشوند و این امر باعث زحمت شده است . این سیصد هزار تومان را اگر بخواهند مخارج اثنائیه بکنند کم میاید و يك پولی هم بدرد مریض نمیشورد .

این است که آقای وزیر بهداری چون بیشتر متوجه باطل است باید فروع را ول کند و اسول را بچسبد و نسبت بدارو مناقصه نشود ولی نسبت باشیاء دیگر اگر میگویند که بضرر دولت است آنرا از همانهایی که دارند استفاده کنند .

وزیر بهداری (آقای اردلان) - این پول مربوط به اثنائیه نیست و بنده با قاطعیت میگویم که این پول را خرج اثنائیه نمیکنیم اما اگر اتفاقاً لازم شد که تختخواب بخریم برای بیمار تختخواب میخریم تمنی میکنم که همینطور که لایحه تنظیم شده است قبول بفرمایند .

انوار - بنده با احترام شخص شما قبول میکنم و پیشنهادم را مسترد میکنم .

رئیس - پیشنهاد آقای منشور :

پیشنهاد میشود که بعد از مرض تیفوس اضافه شود و تیفوئید .

وزیر بهداری - بنده قبول میکنم .

رئیس - پیشنهاد آقای طباطبائی :

پیشنهاد میشود مبلغ فوق فقط بمصرف خرید دارو خواهد رسید .

رئیس - آقای طباطبائی .

طباطبائی - عرض میکنم من با این آقای وزیر بهداری

و با آن سؤال و جواب آقا با آقای امیر تیمور کاری ندارم . اما آنطوری که گفته اند بمن آقای دکتر مختار یا يك همچو اسمی آنطوری که آقا فرمودند حاضرند کمک زیادی بکنند حتی حاضر بودند سی هزار تومان در این بابت شخصاً کمک بکنند (وزیر بهداری - بشیر و خورشید سرخ بدهند) خوب خودتان گفتید يك امری است از امور خیریه و هر کس هم کرده است باید از امتنان کرد . اما این پیشنهادی که شد بیان آقای انوار حرف حسابی است . شما تشریف ببرید به یکی از برزهای شهرداری سابقاً ناحیه شهرداری عبارت بود از يك ميز و یکی دو تا عضو دفتر و بقیه سپور . حالا اسمش را نمیدانم چه میگویند (بعضی از نمایندگان - رفته گر) رفته گر یا رفته باز يك عده سپور یا رفته گر که برای نظم خیابانها است . حالا اگر شما پای بگذارید بیک برزن شهرداری ملاحظه خواهید فرمود که اولاً عده زیادی مرد و زن دور هم آنجا ریخته اند و بعد تا هر دو چشم کار میکنند ميز و صندلی بخاری الکتریک و باد بزن الکتریک یافت میشود . این يك مرضی است که اداره درست کردن و ميز و صندلی و اثنائیه لو کس تویش ریختن . این يك مرضی است برای وزارتخانه ها خاصه وقتیکه در قانون هم پیش بینی میکند دیگر چه چیز جلوی اداره را میگیرد . بنده مخالفتم در فوریت این لایحه این بود که اشاره هم کردم که برای شهرستانها يك اقدامی بکنند . ولی يك مملکت باین عرض و طول سیصد هزار تومان برای شهرستانها به کجایش میرسد . این اگر برای اثنائیه است و برای این است که چهار نفر دکتر هم استخدام بکنند و فوق العاده معاش و مزایا بدهند (اینها اصطلاحات اداری است) و به این عناوین عمل نمایند يك سیصد هزار تومنصرف شود عیبی ندارد . و الا اگر شما بخواهید يك مرضی را که امسال تازه بروز کرده است و تازه میخواهد ریشه بدواند در این مملکت امسال اگر گرفتار شدیم و شمع اعلاج نکردید خواهید دید که چه قتل عامی خواهد کرد . این مرض در این مملکت آن پانصد هزار تومان که ما قبلاً گفتیم فقط صرف دارو بکنند گفتید که خیر میخواهیم بد کترها

بدهیم و صرف ساختمان بکنیم . حالا يك سیصد هزار تومان دیگر هم گذاشته اید برای بقیه شهرستانها . این کار پول است با این مبلغ نمیتوانید این همه کارها را انجام بدهید این بود که لااقل این پیشنهاد را موافقت بفرمائید که مخالف با سایر قوانین هم نباشد که شما برخلاف قوانین مصوبه بدون اعلان مناقصه میخواهید این کار را بکنید : صرفاً این مبلغ ناچیز که سیصد هزار تومان است اختصاص میدهید بخرید دوا مراد بنده از مبارزه با تیفوئید و تیفوس این است که شما باید وسائل فراهم کنید که تا یکی دو ماه دیگر که هوا گرم میشود آن شیش را که وسیله نقل و انتقال این مرض است بتوانید از بین ببرید و حالا با این سیصد هزار تومان نمیتوانید این کار را در تمام شهرستانها بکنید مگر اینکه مقدمه کار باشد . حالا موافقت بفرمائید که این راقید بکنند زیرا خرید اثنائیه خودتان هم که فرمودید نخواهید خرید و این را منحصرش بکنید به خرید دوا .

وزیر بهداری - نظر جنابعالی صحیح است که باید

دارو خرید ولی خوشبختانه ما دارو را هم مجانی میدهیم و اگر احتیاج شد و اگر دارو خواستیم بخریم مثلاً دارو را از اینجا بنده برای زاهدان میفرستم ولی اگر نرسید این را باید آنجا بخرند دیگر اینکه مناقصه و مزایده نمیخواهد که به امضای رئیس دارائی برسد البته فوراً لازم است و میخرند . اینکه فرمودند اثنائیه البته این اعتبار برای خرید اثنائیه نیست ولی يك چیزهایی است که لازم است مثلاً فرض بفرمائید این آمبولانسهایی که مجانی در اختیار ما گذاشته اند که ما بیمارها را بوسیله آن آمبولانسها حمل کنیم البته مخارجی دارد و البته معلوم است که با درشکه یا آن چیزهاییکه همه مردم از آن استفاده میکنند که نمیشود این کار را کرد که همه مردم گرفتار بشوند . بنده حالا تمام این موضوع را نمیتوانم جزئیاتش را برای مردم بگویم . خیلی ساده بنظر میآید فکر کنید حالا اگر آمبولانس نبود بنده اگر این ۵۳۶ نفر مریض را یا روی دوش یا بادرشکه و یا با انومبیل بنده و دیگری رفته بود همه مردم گرفتار این .

بیماری شده بودند حالا اگر از این محل در شهر شهاب لازم بشود که دو تا درشکه کرایه کنند و آنرا اختصاص بدهند به حمل بیماران و آن درشکه را تا آخر این بیماری نگاه دارند و نگذارند دیگر کسی سوار بشود خوب نباید این کار را بکنند؟ (بعضی از نمایندگان - چرا چرا البته کم است) حالا از این موارد بسیار است و البته این هم کم است و اگر بخواهیم کار کنیم خیلی بیش از اینها لازم است ولی چه بکنیم چون بیش از این نداریم و حالا بایستی با این پول هر کاری که میشود کرد بکنیم و خواهش میکنم که آقایان موافقت بفرمایند که این لایحه زودتر بگذرد.

رئیس - پیشنهاد آقای امیر تیمور:

صلاح ماده واحده را بطریق ذیل پیشنهاد میکنم: وزارت دارائی مجاز است مبلغ سه میلیون ریال از محل در آمد سال ۱۳۲۲ برای جلوگیری از مرض تیفوس در شهرستانها اختیار وزارت بهداشتی بگذارد و بفتح مزبور صرفاً بمصرف خرید دوا و پرستاری و معالجه بیماران خواهد رسید.

رئیس - آقای امیر تیمور:

امیر تیمور - بنده بایدمتأسفانه عرض کنم فرمایشاتی که آقای وزیر بهداشتی در جواب بنده فرمودند خیلی تطبیق باحقیقت نمیکرد و در اولین فرصت بیاناتی خواهم کرد و اشاره میکنم بایشان که از گناهان کبیره است که در مقابل مجلس شورای ملی اظهاراتی برخلاف حقیقت بشود از اینکه بگذریم بیانات بنده روی همان نظر آقای طباطبائی است بنده هم پیشنهاد کرده ام چون این قضیه فوق العاده ناقابل است بمصرف خرید دوا و معالجه بیماران برسد و خرج اداری از این محل برداشت نشود و اینکه فرمودند کرایه درشکه و اینها البته وزارت بهداشتی خودش يك تشکیلاتی هم در ولایات دارد و يك ادارات بهداشتی هم در ولایات هست و این قبیل کارها را دوائر بهداشتی ولایات میکنند و اینها بودجه اش معین است و الا ... دارد يك بودجه سرشاری را دولت مصرف وزارت بهداشتی میکند و وزارت بهداشتی مجبور است که از بودجه اش استعمال کند و این پول چون فوق العاده است باید برای خرید دوا و معالجه بیماران اختصاص داده شود و اگر بنا باشد همینطور

که نوشته شده است در لایحه دولت بتواند برای مصارف دیگر و برای خرید اثاثیه و لوازم اولی استفاده بکند و این همانطور خرج تجمل و لو کسی و تختخواب بشود: این فایده ای ندارد البته منظور اساسی نمایندگان از تصویب این مبلغ این بود که برای معالجه بیماران مصرف شود

رئیس - آقای مؤید احمدی

مؤید احمدی - عیب لایحه فوری همین است بعقیده بنده اگر لایحه يك شوری یا دوشوری باشد چاپ میشود و منتشر میشود و آقایان می بینند و بعداً میاید به مجلس و در مجلس مطرح میشود و رویش صحبت میشود ولی این را که فوری میآورند عبارت که بخاطر آدم نمی ماند شاید عبارتی غلط نوشته شده باشد چطور میشود رأی داد حالا بنده کاری باین لایحه ندارم و آقای وزیر بهداشتی که میفرمایند دوا مجانی است شما باز میگوئید خرج دوا بشود بنده نمی فهمم یعنی چه؟ دوا را میگویند مجاناً به ولایات میفرستیم آنوقت آقای طباطبائی پیشنهاد میکنند که این مبلغ خرج دوا بشود ثانیاً آقایان وضعیات ولایات را در نظر بگیرید بنده دیشب کغذی از کرمان داشتم که نوشته بود مرض تیفوس در کمال سختی در کرمان شیوع پیدا کرده و حتی يك نفر دکتر را کشته (هاشمی - سه دکتر را) و يك وسیله نیست این پول خرج وزارتخانه ها نمیخواهد بشود که آقا برود وزارتخانه درست بکند که قالیهای آن ذری چندو میل آن چه جور باشد و این پول بمصرف اداری برسد ولی وقتی میخواهد يك مریضی را بخوابانند يك تختخواب نداشته باشند يك تختخواب چوبی تهیه کنند لااقل، ولی اگر بنا باشد که غیر از این باشد مثل نوشداروی پس از مرك سهراب میشود و باید این مصرف معالجه بشود همینطور که گفتند در ولایات وسایل نقلیه هست درشکه هست اتومبیل هست ولی وسیله حمل نیست الا سه چهار درشکه را بتواند هر اداره کرایه بکند که مریض را با او ببرد بمریضخانه و نگذارد کسی دیگر سوار شود و این جور مخارج است و الا مریضخانه که نمیخواهد برایش چراغ برق و قالی متری صد تومان تهیه

۶ - سؤال آقای امیر تیمور و جواب آقای معاون و تجارت دارائی

امیر تیمور - بنده يك سؤالی است که مدتی است از وزارت دارائی کرده ام و حالا آقای کفیل وزارت دارائی هم برای جواب همین موضوع تشریف آورده اند خیلی مختصر است اجازه بفرمائید بنده سؤال خودم را بکنم استعدا می کنم.

رئیس - بفرمائید

امیر تیمور - عرض کنم درجاسه ۷ فروردین که بنده صبح بمجلس آمدم در مجلس اولین گزارش ماهیانه دکترا میلسپو که توزیع میشد به بنده هم دادند بنده با يك نظر سریعی که بگزارش دکترا مراجعه کردم و اجمالاً مرور میکردم به این جمله رسیدم که در یکجا ذکر میکنند مثلاً یکی از این مقاصد بهداشت عمومی است و اطلاعی که از طرفهای سرهنگ الکساندر نیوورث مستشار وزارت بهداشتی ... و در جای دیگر مینویسد حضور متخصصین مجرب آمریکائی در سایر وزارتخانه مرا مطمئن میسازد که کارها باسرع طرق ممکنه و بطور جامع و با اتحاد ... بنده وقتی که متوجه شدم اشاره به کلمه مستشار بهداشتی کرده است و جای دیگر اسمی هم از متخصصین مجرب آمریکائی برده است بنده خیلی تعجب کردم که مستشاری برای وزارت بهداشتی استخدام نشده است از آمریکا و لایحه ای به مجلس نیامده است و مجلس شورای ملی استخدام چندین مستشاری را تصویب نکرده است و از آمریکا استخدامی بعمل نیامده و همچنین برای سایر وزارتخانه ها حقیقه من به این فکر افتادم که شاید من اشتباه میکنم دیدم خیر همچو اشتباه باین بزرگی بنده نمیکنم تصور کردم شاید ایام عید که بنده غیبت کردم و بقم مشرف شدم خیال کردم که

کنند این برای دوا است و دوا هم که مجانی میدهد (امیر تیمور تیفوس دوا ندارد معالجه اش پرستاری است) خوب دوا هم که نداشته باشد شیر باو ندهند يك پرتقال باو ندهند بخورد پرستار که میخواهد غذا که میخواهد پس بنده نمیدانم باید روزه بگیرد آنجا دوا میخواهد غذا میخواهد پرستار میخواهد تختخواب میخواهد این است که باید يك قدری دولت توجه بکند مخصوصاً در قسمت ولایات این مبلغ قابلی نیست شما این را تقسیم کنید بولایات به بینید چقدر میرسد بهر شهری.

بعضی از نمایندگان - آقای امیر تیمور استرداد

کردید؟

امیر تیمور - بنده پس نمیگیرم بسته به رأی مجلس

رئیس - موافقین یا پیشنهاد آقای امیر تیمور برخیزند (عده کمی قیام کردند) تصویب نشد

رأی گرفته میشود به اصل ماده پیشنهادی دولت آقایانی که موافق هستند ورقه سفید میدهند با اصلاح پیشنهادی آقای منشور

(اخذ و شماره آراء بعمل آمد و ۷۴ ورقه سفید شماره شد)

رئیس - عده حاضر در موقع اعلام رأی ۸۴ لایحه با کثرت ۷۴ رأی تصویب شد.

افشار - لایحه آبیاری را مطرح بفرمایند

۵- اعلام نتیجه استخراج آراء مربوط به انتخاب نظامی پشیمان اسکنداس

رئیس - نتیجه استخراج آراء دوفری که برای هیئت نظارت معلوم شده است آقایان نراقی و مؤید احمدی اکثریت دارند. آقای نراقی ۷۸ رأی و آقای مؤید احمدی ۴۹ رأی دارند.

اسامی رای دهندگان - آقایان: لبقوالی - نباش - رفیعی - کازرویان - افخمی - منشور - اوحدی - ناهید - رضوی - افشار - دهستانی - نقابت - ه - بالیزی - دکتر ضیاء - مؤید ثابتی - مؤید قوامی - آزادی - اصفهانیان - نیکپور - دکتراغنی - طوسی - شیرازی - ساگینیان - شاهرودی - بیات - مهذب - فریدونی - مؤید احمدی - عزیزی - حمزه تاش - تهرانچی - فروهر - طاهری - مقدم - رحمت سمیعی - چاپچی - فرمانفرمایان - مشار - ملک زاده - نواب یزدی - امیر ابراهیمی - لاریجانی - ناصری - هاشمی - شهابنک - معتضدی - یاراحمدی - حریری - پناهی - اردبیلی - دادور - نراقی - گرگانی - امامی - گیو - دولتشاهی - فرشی - جلیلی - اصفهانی - ملک مدنی - مجد ضیائی - رهبری - صفاری - ملاپری - ریگی - منصف - ابراهیم سمیعی - دکترا تاج بخش - دکترا سنک - معتصم سنک - دکترا ادهم - انوار - ع - بالیزی - مهدوی

شاید مجلس تشکیل شده و در آن جلسات برای وزارت بهداشتی مستشاری انتخاب شده یا برای جاهای دیگر استخدام شده گفتند خیر همان روز هم خواستم در این موضوع اشاره کنم ولی مقام ریاست فرمودند که بعد از این جهت سؤال در این موضوع کردم و میخواهم که در این قسمت جواب بفرمایند. عرض کنم دکتر میلیسپو یکی از مستخدمین ما است و از مستخدمین عالی رتبه و عالی مقام ما است و ما میخواهیم نسبت بدکتر میلیسپو کمال مساعدت و همراهی را برای حسن انجام خدمت او بعمل بیاوریم اما دکتر میلیسپو هم باید در قدم اول متوجه باصول و قوانین کشور ایران باشد و بداند که در مملکت ایران در کشور ایران قبل از اینکه مجلس شورای ملی برای مستخدمین خارجی قانون تصویب کند و آنها را استخدام کند هیچ خارجی حق ندارد و نمیتواند در هیچیک از ادارات دولتی ایران وارد خدمت بشود این که او اینجا اشاره کرده است مستشاری برای وزارت بهداشتی از آقایان سؤال میکنم که آیا مستشاری برای وزارت بهداشتی استخدام شده است؟ (بعضی از نمایندگان - خیر) یک مأمور عالی مقامی که با حسن نیت او را آورده اند آنوقت در اولین وهله یک چنین خطای بزرگی کرده باشد که میان دعوا نرخ معین کرده باشد این که معنی ندارد. از نظر بنده که یک سفر نماینده هستم غیر قابل عفو است. البته اگر این جمله را که ایشان در گزارش خودشان ذکر کرده اند اشتباه است که بنده صرف نظر میکنم و تعجب نمیکنیم ولی اگر اشتباه نشده است که خیلی جای تأسف است و بنده امیدوارم که دیگر تکرار نشود.

معاون وزارت دارائی - و قبل از اینکه بعرض جواب مبادرت کنم اولاً از هوش سرشار... (بعضی از نمایندگان بلندتر) بنده میخواستم قبلاً از هوش سرشار و نکته سنجی آقای امیر تیمور که همیشه برای صرفه ملی بکار میرود تحسین نمایم (امیر تیمور - بسیار متشکر) و یک نکته را عرض کنم که اشخاص با هوش وقتی که روی ماشین فرست سوار میشوند یک قدری پایشان را فراتر میگذارند یعنی یک قدری

سال از این کشور دور بوده اند و آن قوانینی که آن وقت بوده است البته یک قدری از نظرشان محو شده است و یک قوانینی هم بعداً تصویب شده است ولی ایشان وقتی که یک تصمیماتی میگیرند بمحض اینکه تذکر داده میشود که این تصمیم با فلان قانون تماس دارد فوری امضای خودشان را برمیگردانند و یک توضیحاتی در اطراف قضیه میکوبند و تصمیمشان را منطبق میکنند با قانون. تا بحال هم دفعه ای نشده است که یک فکری بکنند که برخلاف قانون باشد چه بشود که یک کاری برخلاف قانون بکنند.

تهرانچی - عبارت های راپرت های شان را خوب توجه بکنند که یک سوء تفاهم هائی نشود.

معاون وزارت دارائی - خوب این البته بعداً اصلاح خواهد شد و البته دقت میکنند و مقصود ایشان هم این بوده است یک همچو شخصی همین کلنل نیوورث که آمده است برای همین کارهائی است که عرض کردم بالاخره چون طرف مشورت بوده است با وزارت بهداشتی و مستشار هم مشتق است از مشورت بالاخره اینطور گفته اند.

رئیس - آقای امیر تیمور

امیر تیمور - اجازه میفرمائید عرض کنم که تشکیلات متفقین در خاور میانه برای ما رسمیتی ندارد و برای ما الزام آور نیست و صرفاً خواسته اند با وزارت بهداشتی و با دولت یک تشریک مساعی کرده باشند رئیس کل مالیه هم نیابتی در گزارش ماهیانه خودش یک کلمه مستشار ذکر بکنند. عرض کردم این یک خطائی است که بنده امیدوارم با توجهی که حالا داده شد و با موافقتی که آقای معاون وزارت دارائی فرمودند امیدوارم که دیگر از این اشتباهات پیش نیاید.

رئیس - آقای ملک مدنی فرمایشی دارید؟ (ملک مدنی خیر) لایحه آبیاری مطرح است

۷ - شور دوم لایحه آبیاری

گزارش از کمیسیون کشاورزی به مجلس شورای ملی: کمیسیون کشاورزی لایحه شماره ۱۶۹۷۷ دولت راجع بآبیاری را در جلسات عیدیه باحضور آقای وزیر کشاورزی

برای شور دوم مطرح نموده و پیشنهادهای آقایان نمایندگان محترم را که در موقع شور اول تقدیم کرده بودند تحت شور قرارداد و بالاخره بامواد زیر موافقت حاصل شده است اینک گزارش آن برای تصویب به مجلس شورای ملی تقدیم میشود.

رئیس - ماده اول

ماده اول - برای توسعه و اصلاح امور آبیاری کشور بنگاه مستقلی تحت نظارت وزارت کشاورزی بنام بنگاه مستقل آبیاری تأسیس میشود.

رئیس - آقای امیر تیمور.

امیر تیمور - بنده در شور اول این لایحه شرحی عرض کردم و عقیده ام بر این بود که ۴ میلیون و پانصد هزار تومان که هر سال برای آبیاری کشور در این لایحه پیش بینی شده است و دولت در نظر گرفته است کافی نیست خاصه با سنگینی مخارج که امروز هست با ۴ میلیون و پانصد هزار تومان. یک نفر عمومی نمیشود ایجاد کرد تا چه رسد به آبیاری کشور و این مبلغ به تعارف و مزاح شبیه تر است تا بعمل. این است که بجای کلمه مجاز دولت مکلف باشد که لااقل همین ۴ میلیون و پانصد هزار تومان را در بودجه خودش منظور کند. متأسفانه این اصلاح را هم مضایقه کردند و همان کلمه مجاز را در نظر گرفته اند... (انوار - حالا ماده اول است آن مربوط به ماده دوم است آقا) بنده در کلیات عرض میکنم.

رئیس - شور دوم کلیات ندارد.

امیر تیمور - خیلی خوب پس بنده با ماده اول موافقم.

رئیس - آقای رضوی (رضوی - موافقم) آقای ملک مدنی

ملک مدنی - بنده میخواستم عرض کنم این لایحه یکی

از لوايح خوبی است که تقدیم مجلس شده است و نظر این بود

که برای آبیاری یک قدمی برداشته شود. خوشبختانه این

اقدام شده است و حالا هم که آقای اعتبار وزیر کشاورزی

که طرف اعتماد مجلس است در رأس وزارت کشاورزی است

ما انتظار داریم که در آتیه یک اقدامات سریعی بکنند که این

قضیه عملی شود و قتیکه قانون گذشت این قضیه را عملی کند

و باز دومرتبه نرود در وزارت مالیه پرداخت این مبلغ دچار

اشکال شود و یک مطالبی پیش بیاید که باعث وقفه بشود زیرا

این مصرف آبیاری بر هر مصرفی ترجیح دارد و ما امیدواریم که خیلی زودتر این اقدام را بکنند و یک گزارشی انشاءالله از نتیجه عملیات خودشان به مجلس شورای ملی بدهند که اسباب امیدواری همه باشد البته اگر بعد هم اعتباری بخواهند بنده یقین دارم که مجلس تصویب خواهند کرد.

وزیر کشاورزی - البته بعد از فرمایشات آقای ملک مدنی محتاج نبود که چیزی بنده عرض کنم ولی بطور کلی میخواستیم یک توضیحی عرض کرده باشم که آقایان توجه بفرمایند و سریع بفرمایند که این لایحه زودتر تصویب بشود همانطوریکه آقایان فرمودند مسئله آبیاری در رأس تمام اصلاحات کشاورزی است که اگر آب نباشد آبادی نیست همیشه گفته شده است آب دنبالش آبادی است (صحیح است) بنده هم همیشه چه در موقعی که در مجلس خدمت آقایان بوده ام چه حالا که در وزارت کشاورزی خدمت میکنم مر کوزدن بنده بوده است که وزارت کشاورزی همیشه سعی و کوشش خودش را برای تدارک آب باید بکار ببرد و این لایحه از بهترین لواجیحی است که بایستی قدردانی کرد از وزیر سابق کشاورزی که این فکر را بصورت قانون بیرون آورد و بنده خواستم استدعا کنم از آقایان که موافقت بفرمایند این لایحه زودتر تصویب بشود ما هم مقدمات این کار را تقریباً تهیه کرده ایم و پس از تصویب قانون آن قسمتهائی را که الان حاضر است عمل بکنیم. البته همینطور که آقای امیر تیمور فرمودند این چهار میلیون و چهار صد هزار تومان خیلی مبلغ نا قابلی است و بجائی نمیرسد ولی بنده نظرم این است که ما با تشکیل شرکتها و تشریک مساعی مردمی که در این محل های آبیاری علاقه مند بآن آب هستند و از آن آب استفاده خواهند کرد با کمک آنها و سرمایه آنها موفق بشویم این عمل آبیاری و آن پروژه ها و مطالعاتی که شده صورت عمل بهش بدهیم و از این جهت چهار میلیون و پانصد هزار تومان بنظر بنده مبلغی است که برای مقصود اولیه مان کافی است و تمام آقایانی هم که در این کار سابقه داشته اند در قسمت شهرستانها همه استقبال کرده اند چه در اصفهان

فارس اهواز همه منتظر هستند که این قانون بگذرد پس از اینکه این قانون گذشت امیدواریم همه آقایان با آن نظر جامعی که دارند در پیدا کردن آب شرکت بکنند و کمک بکنند تا انشاءالله از مرحله قانونی بمرحله عمل برسیم فقط استدعا می بنده این بوده که توجه بفرمایند زودتر تصویب شود.

رئیس - آقای دکتر تاج بخش

دکتر تاج بخش - عرضی ندارم.

رئیس - پیشنهاد آقای آزادی

در ماده اول حذف کلمه مستقل را پیشنهاد مینمایم

رئیس - آقای آزادی

آزادی - عرض کنم این کلمه مستقل را بنده متوجه نیستم معنایش چیست. سابقاً یک ادارات مستقلی داشتیم مثل اداره کشاورزی که جنبه استقلال داشت ولی بنگاه آبیاری مستقل نداریم زیرا بنگاه آبیاری تحت نظر وزارت کشاورزی است و سایر ادارات هم مثل این اداره است مثل اداره بهره بریاری اداره جنگل ها و غیره این بنگاه هم مثل همان ادارات تحت نظر وزارت کشاورزی است بنابراین بنده کلمه مستقل را پیشنهاد میکنم حذف شود حالا کلمه مستقل اگر لزومی دارد آقای وزیر کشاورزی توضیح بدهند تا بنده قانع بشوم.

مخبر کمیسیون کشاورزی - عرض کنم این ماده اول قانون را که ملاحظه می فرمائید این کلمه مستقل در لایحه دولت نبود و این در کمیسیون کشاورزی آقایان اعضاء کمیسیون پیشنهاد فرمودند با دلایل قانع کننده و وزیر وقت هم قبول کرد و آمد در شور اول هم موافقت شد و رفت به کمیسیون برای شور دوم و این فلسفه اش این است بطوری که آقای وزیر کشاورزی فرمودند خودتان تصدیق میفرمائید آبیاری در کشور ما از تمام مسائل فلاحتی مهمتر و در درجه اول اهمیت است و اگر ما بتوانیم برای این یک سیاست دائمی داشته باشیم نه موقتی خیلی خوب است ولی متأسفانه تمام کارهای ماموق است و سیاست بادوامی در امور اقتصادی یا در قسمتهای اجتماعی نداریم ولی ما اگر بخواهیم یک

بنگاهی ایجاد کنیم که روی یک سیاست مستقل و مستقری ادامه داشته باشد و یک رژیم و یک اقدامات و تریبانی که قبلاً بیست سال سی سال دوام داشته باشد و کشور از آن بهره مند بشود همین بنگاه مستقل آبیاری است به همین جهت گفتیم که ما یک بنگاهی ایجاد کنیم که در تحت نظر وزارت کشاورزی باشد ولی یک استقلالی داشته باشد که با تغییر وزراء در این بنگاه تغییری حاصل نشود و اگر ما بخواهیم این را کاملاً بگذاریم تحت نظر و اختیار کامل وزارت کشاورزی و هر روزی بخواهد در تشکیلات این بنگاه دخالتی بکند منظوری که ما داریم که استقلال و سیاست دائمی این بنگاه حاصل نمیشود پس ما خواستیم که این بنگاه یک استقلال بیشتری از سایر ادارات وزارت کشاورزی داشته باشد تا بتواند منظوری که مجلس دارد عملی بکند باین جهت این کلمه مستقل گذاشته شده است و اگر این کلمه را برداریم و بنا بر این بنگاه هم یکی از مؤسسات عادی وزارت کشاورزی باشد باز یک وزیری که عوض میشود این هم تغییر بکند مقصود حاصل نمیشود باین جهت استدعا میکنم موافقت بفرمایند همانطور که در کمیسیون پیشنهاد شده بگذارند.

وزیر کشاورزی - اجازه بفرمائید بنده هم یک توضیحی بدهم بنگاه آبیاری در نظر گرفته شده است که بصورت تجارتنی عمل بشود و بنگاهی نخواهد بود که بصورت اداری مثل سایر ادارات دیگر عمل بشود بصورت شرکت تشکیل میشود و هیئت مدیره خواهد داشت باین جهت ناگزیر است که مستقل باشد. (یمن استفتیاز) - آقای وزیر کشاورزی ما هم میخواستیم فرمایشاتشان را بشنویم) بله. بنگاه آبیاری که گفته میشود نظر وزارت کشاورزی و کمیسیون این بوده است که بنگاه آبیاری یک اداره مستقلی باشد که تحت نظر هیئت مدیره تصمیماتش را خواهد گرفت و وزارت کشاورزی در هیئت مدیره یک نظارت عملی خواهد داشت از این جهت ناگزیر بودیم که این اسم را برای او بگذاریم و باین شکل در بیاوریم و قسمت های دیگری هم هست مثل اداره جنگل بانی و غیره که ما امیدواریم آن قسمت های مهم کشاورزی را هم

باین صورت در بیاوریم قطعاً بیشتر استفاده خواهد کرد.

آزادی - بنده مسترد میکنم.

رئیس - موافقین با ماده اول برخیزند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده دوم قرائت میشود

ماده دوم - دولت مجاز است از سال ۱۳۲۲ تا سال ۱۳۳۲ سالیانه مبلغ ۴۵ میلیون ریال برای توسعه امور آبیاری در بودجه مخارج غیر مستمر کشور منظور داشته و به چهار قسط متساوی در ۱۵ فروردین ۱۵ خرداد ۱۵ مرداد ۱۵ مهر ماه هر سال در بانک کشاورزی و پیشه و هنر اختیار بنگاه مستقل آبیاری بگذارند

رئیس - آقای انوار

انوار - موافقم

رئیس - پیشنهاد آقای امیر تیمور خوانده میشود

پیشنهاد میکنم در ماده دوم بجای کلمه مجاز است نوشته شود دولت مکلف است.

وزیر کشاورزی - موافقم

مخبر کمیسیون - قبول میکنم

رئیس - موافقین با ماده دوم با این اصلاح برخیزند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده سوم

ماده سوم - هر مبلغ از این اعتبار سالیانه که در آخر هر سال بمصارف مندرجه در این قانون نرسد در سالهای بعد بدون اینکه بصرفه جوئی برود مورد استفاده قرار خواهد گرفت

رئیس - موافقین با این ماده برخیزند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده چهارم

ماده ۴ - بنگاه مستقل آبیاری موظف است ساختمانهای آبیاری و زه کشی که تا کنون نقشه های آنها حاضر شده یا سایر عملیات آبیاری را که در مدت ده سال بر رسی آنها تکمیل و اجرای آنها لازم شمرده شود بترتیب الاهم فالاهم عملی نماند و سازمان مخصوص جهت بررسی امور آبیاری در کلیه کشور تشکیل دهد تا بتدریج اقداماتی که برای توسعه آبیاری ممکن باشد مورد بر رسی کامل قرار گیرد و استفتاده از

آبهای زیرزمینی و احداث چاه آرتزین متخصصین مخصوص استخدا نماید که به مطالعات علمی پرداخته و همینکه در یک نقطه بررسی تکمیل و نقشه های لازم تهیه شد شروع بعمل نمایند.

تبصره - تشخیص تقدم و تأخر عملیات آبیاری هر سال بر حسب پیشنهاد وزارت کشاورزی و تصویب هیئت وزیران خواهد بود.

رئیس - آقای مجد ضیائی.

مجد ضیائی - در تبصره قید تقدم و تأخر بنده خواستم تذکر بدهم با اطلاعی که آقای وزیر کشاورزی شخصاً دارند طوری بفرمایند که الا هم فالاهم مراعات شود. خودشان بنقطه ای که بنده عرض میکنم مسافرت فرموده اند اطراف رود قزل اوزن درخسه که در حدود گروس کردستان بفاصله صد فرسخ رودخانه عظیمی که در سه متر تا پنج متر از اراضی پست تر است قابل استفاده نیست و صدها فرسخ اراضی قابل در اطراف این رودخانه معظم که سفید رود را تشکیل میدهد لم بزراع مانده خواستم قبلاً تذکر بدهم که خودشان با اطلاعی که دارند این نقاط و سد سازی و آبیاری آنجا را فراموش نفرمایند. مهندسین راه آهن اغلب با بنده در این نقاط مذاکره میکردند و واقعاً نأسف میخورند که به مختصر توجه دولت میلیونها حاصل از این اراضی و استفاده از این آب خواهد شد جهت چه بود غفلت شده است چون خود آقای وزیر محترم این نقاط را مشاهده فرموده اند بیشتر توضیح نمیدهم امیدوارم در درجه اول این نقطه را منظور بفرمایند.

وزیر کشاورزی - تذکری که آقای مجد فرمودند این با مطالعه فنی که اداره آبیاری باید بکند بایستی در آن قسمت توجه بشود و روی مطالعه و تشکیلاتی که اداره کل آبیاری بعد از تصویب این قانون شروع خواهد کرد این منظوری را که فرمودند یکی از نکاتی است که توجه خواهند کرد.

رئیس - آقای امیر تیمور.

امیر تیمور - عرض کنم بنده با این ماده مخالفتی ندارم

وای نوشته شده است سازمان مخصوصی جهت بررسی امور آبیاری در کلیه کشور تشکیل دهد. البته این سازمان برای کلیه کشور مستلزم خرج زیادی است محل این خرج از کجا تأمین پرداخت میشود؟ اگر از همین چهار میلیون و پانصد هزار تومان باشد باید گفت واقعاً این مبلغ برای سازمان کافی نخواهد بود و دیگر برای چیزها چیزی نخواهد ماند تمنی میکنم محل خرجش را معلوم کنند و اگر این سازمان افتخاری است آن را هم بفرمایند که معلوم شود.

وزیر کشاورزی - این البته در قانون پیش بینی شده ولی عمل اینطور خواهد بود که هر جا را که ما شروع کردیم با تشکیل شرکتی که ما در نظر داریم البته یک سازمانی مورد احتیاج ما خواهد بود و اداره آبیاری در نتیجه اجرای این قانون که ملاحظه خواهند فرمود در مواد دیگر یک عوایدی بدست خواهند آورد که صرف توسعه این سازمان خواهد گردید. ما البته هر محلی را که سازمان برایش میدهم نتیجه آن سازمان عمل و آب خواهد بود و از آن محل بعداً استفاده میکنیم فعلاً هم از همین محل چهار میلیون و پانصد هزار تومان و یک محل دیگری هم که الان در بودجه وزارت کشاورزی هست از آن هم استفاده خواهیم کرد.

رئیس - آقای رضوی

رضوی - اگر چه ماده چهار این موضوعی را که بنده میخواهم عرض کنم پیش بینی کرده است ولی معذالک که اینک نوشته شده است نقاطی که تا کنون نقشه های آنها حاضر شده این را بنده تصور میکنم که آقای وزیر کشاورزی توجه بفرمایند و این ماده حذف بشود برای اینکه این نقشه هائی که حاضر شده است تقدم و تأخرش معلوم نیست روی چه لحاظی است و ممکن است سایر جاهای واجب تر و لازم تری که ضرورت فعلی دارد عقب افتاده باشد و نقشه هایش حاضر نشده باشد و یک مقدار نقشه هائی آماده و حاضر شده باشد برای جاهائی که مخارجش تفننی است. از این جهت بنده اجازه خواستم عرض کنم و پیشنهاد هم میکنم که این جمله «جاهائی که نقشه هایش حاضر شده» از ماده چهار حذف شود.

وزیر کشاورزی - متأسفانه با این نظر نمیشود موافقت کرد برای اینکه برای تهیه این نقشه ها خرجهای زیادی شده است و تقریباً آماده است برای کار و اگر ما حالا محلهای نو و جدیدی را در نظر بگیریم قطعاً یک مطالعه بیشتری لازم دارد و یک وقت زیادی میخواهد از این جهت بنده خواهش میکنم که آقا توجه بکنند این جاها برای آب است و آب هم هر قدر باشد جنبه تفننی ندارد استفاده کشاورزی دارد هر کدام که در دست عمل باشد باید آنرا اقدام کرد.

رئیس - آقای رضوی

رضوی - اگر چه این در خود ماده هست که الا هم فالاهم را رعایت بکنند و با داشتن این کلمه ما نیازی نداریم باین قسمت ولی اینکه عرض کردم ممکن است تفننی باشد از این نظر نبود که ممکن است ما در ایران نقطه ای را پیدا کنیم که داشتن آب در آنجا مفید نباشد البته ایران مملکتی است کم آب و این آبی هم که دارد و موجود است به تناسب تقسیم نشده است و حسن استفاده کافی هم از آن نمیشود این مسلم است اما در این موضوع هم نقاط مختلف مملکت تفاوت فاحش دارد بعضی جاها هست که برای آب خوراک محتاجند و پاره جاها هست که ممکن است آب داشته باشند برای خوراک و زراعت و بایک سد بندی استفاده بیشتری بشود بنابراین نقشه هائی که تهیه شده است و حاضر شده است البته اینها امروز و دیروز که تهیه نشده است یک مواقعی ممکن است تهیه شده باشد و در یک جاهائی که آن ضرورت کلی را ممکن است نداشته باشد و بنده تقاضا میکنم که این قسمت الا هم فالاهمی که در خود این ماده نوشته شده است منظور وزارت کشاورزی را تأمین میکنند و اگر بنا بر این شد که یک جاهائی نقشه هایش حاضر است و یک جاهای دیگری که دارند از تشنگی میمیرند و جوهی که باید صرف آنجاها بشود بپردازند صرف جاهائی بکنند که ضرورت نداشته باشد این که صحیح نیست.

مخبر کمیسیون کشاورزی - بنده هم متأسفانه نمیتوانم با پیشنهاد آقای نماینده محترم موافقت کنم زیرا این

نقشه هائی که در وزارت کشاورزی تهیه شده البته از روی هوی و هوس نبوده است (رضوی - من هوی و هوس نگفتم) چرا فرمودید. یکی از آن نقشه ها قضیه آب زاینده رود است که سالها درش مطالعه شده است و نقشه آنرا کشیده اند این را عملی نکنند برگردند بروند ببینند در یک نقطه مثلاً در ملایر فلان ده آب دارد یا ندارد (نبیل سمیعی - آقا چرا ملایر را مثل زمرد) این را از نظر ارادات عرض کردم البته اگر شما دوسیه هائی که در وزارت کشاورزی است ملاحظه میفرمودید البته حذف این کلمه را پیشنهاد نمی فرمودید. وزارت کشاورزی حقیقه نسبت به قسمتهائی فرستاده است نقشه برداری کرده است که محتاج به آب بوده اند و عملیات آبیاری آنجا نتیجه داده است و یکی از آنجاها همین قسمت خودتان فارس است سحر آنجا مطالعات عمیقی هم کرده اند نقشه هائی هم دارند البته آنجاها شروع خواهند کرد پس نمیشود با پیشنهاد جنابعالی موافقت کرد و اگر هم بیم و اندیشه داشته باشید خود تبصره این را حل میکند چنانکه خودتان هم فرمودید بنا بر این بنده تمنی میکنم موافقت بفرمایند همانطور که از کمیسیون تصویب شده بگذرد.

رئیس - آقای ملک مدنی

ملک مدنی - بنده موافقم

رئیس - آقای اوحدی

اوحدی - بنده فقط عرضم راجع به دو نکته بود که یکی از آن دو قسمت را آقای امیر تیمور بیان کردند که مخارج این سازمانهائی که در تمام کشور بنام بنگاه مستقل تأسیس و تشکیل میشود از کجا باید داده شود آیا یک حقوق و هزینه مستقلاً دارد غیر از این چهل و پنج میلیون که اینجا ذکر شده است یا از این مبلغ است؟ اگر از این مبلغ بنا شود داده بشود آت امیدواری که مابه از دیاد این سرمایه برای آبیاری کل کشور داریم آن امیدواری به نتیجه نخواهد رسید. ما امیدواریم که در ظرف ده سال هر سال چهل و پنج میلیون قریباً با عواید دیگر قریب نهمصد میلیون پول پیدا خواهد کرد و خرج

خواهد کرد و اضافه هم می آید میتواند موفق بشوند که آبیاری کشور را باندازه استطاعت زمین فراهم کرده باشد ولی اگر بنا بشود سازمانهایی که تشکیل میشود از این مبلغ هزینه و مخارج گزرا به منزل اسباب، لوازم، صندلی، میز تهیه بشود برای ما چیزی باقی نماند و ما هم موفق بداشتن يك آبیاری نخواهیم شد. امید است آقای وزیر کشاورزی که قدم در این میدان گذاشته اند و تخصص هم در امور فلاحتی و زراعتی دارند این نکته قابل توجهی را که عرض کردم مورد توجه کامل خودشان قرار بدهند و فکر نکنند که نتیجه به کجا منتهی خواهد شد. این یکی عرض دیگرم راجع به این استخدام متخصصین است که حق داده شده است در این ماده بداره آبیاری یعنی بنگاه مستقل که اگر محتاج به متخصص شد برای امور علمی و فنی استخدام کند خوب اگر محتاج شد که اروپائی را استخدام کند اینجا چه حالی را پیدا میکند خود این بنگاه ایادی حق است که يك نفر خارجی را برای این کار استخدام کند یا مقصود از متخصص متخصصین داخلی است؟ اگر متخصص داخلی است اشکالی بنظر من نمیرسد اما اگر متخصص خارجی شد آنوقت بنگاه مستقل صلاحیت استخدام او را ندارد مگر اینکه پیشنهاد بکنند بوسیله وزارت کشاورزی که او بیاورد به مجلس و بموجب قانون در مجلس تصویب بشود پس اینجا باید این کلمه اضافه شود که اگر متخصص خارجی شد باید بتصویب مجلس برسد.

وزیر کشاورزی - عرض کنم موضوع سازمان را که آقای اوجدی توجه فرمودند بنده عرض کردم که بنگاه آبیاری خودش بودجه دارد و يك اعتباراتی دارد که جدید خواهد کرد و متوجه خواهد بود و متوجه هم هست که از این مبلغ چهار میلیون و پانصد هزار تومان مخارج اداری نکند ولی اگر ما برسیم بيك موقعی که احتیاج پیدا بکنیم از این موضوع استفاده کنیم و بودجه آبیاری کشور مبلغی که دارد کافی نباشد بایستی آقایان موافقت بفرمایند که ما از این محل بتوانیم استفاده کنیم و اما راجع بمستخدمن خارجی مستخدمین خارجی را بنده کاملاً معتقد هستم که

قوانین استخدام آنها مطابق قوانین موضوعه به مجلس شورای ملی بیايد و این کار را هم خواهیم کرد و هر يك از مستخدمین که لازم است استخدام کنیم لایحه شان را حاضر کرده ایم و البته بمذبح عرض آقایان خواهد رسید در این قسمت هم این عمل خواهد شد این يك اصلی است که هم دولت و هم مجلس باید رعایت کند و اگر بخواهند بیش از این هم تصریح بشود بنده موافقت میکنم.

رئیس - آقای مؤید احمدی

مؤید احمدی - اولاً نکته ای را که در آخر فرمودند بعقیده بنده باید تصریح شود و این کافی نیست که بنویسم مستخدمین خارجی استخدام بکنند این را باید بنویسند لایحه اش را به مجلس بیاورند مثل لایحه دکتر میلسپو که در لایحه او بود که شش نفر استخدام بکنند آورد به مجلس و کرد و اینجا هم باید بشود که لایحه اش به مجلس بیاید (وزیر کشاورزی - بنده موافقم) موضوع دوم فرمایشی است که آقای اوجدی فرمودند این خیلی نکته مهمی است اگر بنا باشد این خرج اداری بشود فایده ای نخواهد داشت والا این مبلغ کافی نیست و با این مبلغ فوراً يك اداره مستقلی درست میشود با قالبهایی که میدانید یا میز و صندلی ها تمام پولش صرف اینها میشود این تامین آبیاری کشور میشود؛ اولاً محدود بکنند که کدام مبلغش خرج اداری بشود و چه مبلغ خرج آبیاری والا هیچ فایده ندارد يك اداره مستقلی پیدا کرده ایم با این وضع باید معلوم شود که چه مقدار صرف آبیاری و چه مقدار خرج اداری میشود اگر چه بنده در شور اول موضوعی عرض کردم اینجا خودش پیش بینی کرده است آنچهائی که نقشه برداری شده است و پیش بینی شده است مقدم باشد چرا بجهت اینکه زجائی کشیده شده است مثل آب کوهرنگ که مدتها است نقشه برداری شده است که این آب بیاید باصفهان وقتی آب زیاد شد زراعت زیاد میشود هم مردم بکار میرسند هم دیگر قحطی در این مملکت نمیشود اما در نظر باید داشته باشند که باز در مملکت از این قبیل چیزها هست و منحصراً به آب کوهرنگ نیست آنها را هم باید

در نظر بگیرید گویا در شور اول عرض کردم در بلوچستان چندین رودخانه است که به بحر عمان میریزد و مردم آنجا گرسنه اند آنها را باید سد بندی کرد و آب را آورد و راجع به چاه ارتزین عرض کردم مادام که ما آب داریم و از آنها میتوانیم استفاده کنیم محتاج باین نیستیم که بگوئیم آب از زیر زمین بیرون بیاوریم بایستی اول آنها را در نظر بگیریم مثل رودخانه هلیل رود جیرفت و رودبار و سایر رودخانه های بلوچستان را سد بیندیم بیاید روی زمین حالا میریزد بدریا چون باید در سالهای بعد در نظر بگیرند البته این الا هم فالاهم هست و عرض کردم آب کوهرنگ را بنده مقدم میدارم لیکن عرض میکنم مخارج اداریش باید محدود باشد والا تمامش خرج اداری میشود.

مخبر - عرض کنم راجع باینکه این اعتبار برای آبیاری تمام ایران کم است و کافی نیست تصور نمیکنم کسی حرفی داشته باشد ولی از طرف دیگر ما مجبوریم برای شروع بکار این مؤسسه را تشکیل بدهیم و يك اعتباری برای این کار در بودجه های سالیانه منظور بداریم و چون این کار بایستی بتدریج انجام شود یعنی به تناسب حاضر شدن نقشه و تهیه وسائل کار همین مبلغی که پیش بینی شده فعلاً برای هر سال کافی است و اگر بنا باشد این قسمت یکمترتبه بشود عملی نخواهد شد. این که فرمودند این اعتبار خرج اداره میشود بنده باید عرض کنم که این اداره فعلاً موجود است و میز و صندلی و اینها را دارد فقط یکقسمت از آن برای استخدام متخصصین خواهد بود زیرا در امر آبیاری اول کار استخدام متخصص است اگر شما مهندس عالی مقام نداشته باشید که بتواند نقشه صحیح تهیه کند و مخارج را صحیحاً پیش بینی کند با مأموری عادی نمیشود عمل آبیاری را انجام داد پس يك قسمت این وجه ناگزیر صرف متخصص عالی مقام خواهد شد. عرض کنم از طرف دیگر اگر بسایر مواد این قانون توجه فرموده باشید این قانون مکلف میکند بنگاه آبیاری را که در هر محلی با تأسیس شرکت های محلی این کار را انجام دهد و در حقیقت منظور اصلی این است که

در هر محلی که مقتضی است از سرمایه های محلی استفاده کند و اشخاصی که دهات دارند و استفاده از آب میکنند آنها سرمایه هائی جمع آوری کنند و شرکت تشکیل بدهند و عوض این چهار میلیون و نیم اعتبار سالیانه ممکن است چهل میلیون تومان بوسیله این شرکت ها خرج آبیاری شود و این البته بسته بهمت مردم و کمک مردم است و درك اهمیت موضوع از طرف خود اهالی است و البته وقتی شروع باین کار شد و دولت اقدامات مقدماتی را کرد و يك مهندسین و متخصصین عالی مقامی برای این کار آورد و اشخاص دیدند پولی که برای این کار در شرکت هامیگذارند و جمع میکنند در محل خودش خرج میشود و هدر نمیرود چون به محل خودشان و زراعت خودشان علاقه دارند آنها هم به طیب خاطر تأسیس شرکتها می خواهند داد و باین کار کمک میکنند و با ملایمه آن منظور اساسی دولت و منظور جنابعالی هم عملی میشود يك کلمه اینجا لازم است اصلاح شود (آقای انوار پیشنهاد فرموده بودند) در سطر دوم بجای (یا) (و) نوشته شود عوض (یا سایر عملیات آبیاری) نوشته شود (و سایر عملیات آبیاری).

عده از نمایندگان - مذاکرات کافی است.

رئیس - پیشنهاد آقای امیر تیمور:

پیشنهاد میکنم تبصره ماده ۴ حذف شود.

امیر تیمور - پیشنهاد دیگر بنده را هم در این باب بخوانند.

پیشنهاد میکنم در آخر ماده ۴ افزوده شود: هزینه سازمان مخصوص برای بررسی آبیاری هیچوقت از ده يك کل مبلغ اعتبار تجاوز نخواهد نمود.

رئیس - آقای امیر تیمور.

امیر تیمور - بنده بقدری علاقمند بموضوع آبیاری ایران هستم و این قدم را اساسی میدانم که اگر بجای چهار میلیون و پانصد هزار تومان پنجاه میلیون هم پیش بینی کرده بودند با نهایت مسرت رأی میدادم و متأسفانه همانطور که عرض کردم این چهار میلیون و نیم تومان برای انجام این مقصود وافی و

کافی نیست خاصه که از این مبلغ ما مخارج سازمان اداری را هم بخواهیم موضوع کنیم چیزی دیگر برای این کار باقی نخواهد ماند البته همانطور که آقای اعتبار فرمودند يك شرکتهائی هم برای این کار تشکیل خواهد شد و يك مؤسسه هم فعلاً برای این کار هست از این بیان ایشان من خیلی ممنون هستم و برای بنده قانع کننده است فرمایش ایشان ولی برای اینکه این اصل در خود قانون مصرح باشد که از این وجه یعنی مبلغ چهارمیلیون و پانصد هزار تومان بردارند بمصرف سازمان اداری برسانند و اگر احیاناً بخواهند از این مبلغ هم خرج کنند ده يك کل آن بیشتر نباشد که اعتباری که گرفته میشود تماماً خرج آبیاری بشود اگر بفرمایند هیچ خرج سازمان اداری نمیشود که البته بسیار خوب است و اگر میشود لااقل از ده يك آن تجاوز نکنند. يك قسمت دیگر پیشنهاد بنده راجع به حذف تبصره است و قتیکه در خود ماده مقید شده اید و نوشته اید که بترتیب الاهم فالاهم عمل خواهد شد با ذکر الاهم فالاهم دیگر تبصره معنی ندارد که مینویسد: تشخیص تقدم و تأخر عملیات آبیاری هر سال بر حسب پیشنهاد وزارت کشاورزی و تصویب هیئت وزیران خواهد بود. بعد از آنکه کلمه الاهم فالاهم را شما در ماده گذارده اید معنی این تقدم و تأخر که در تبصره هست همان است که در ماده نوشته شده ممکن است همان الاهم فالاهم را به تشخیص هیئت وزیران بگذارید این را بنده موافقم. در موضوع آب کوهرنگ و اتصال آن به زاینده رود اصفهان آقای وزیر کشاورزی فراموش نفرمایند که وعده فرمودند امسال این کار را عملی بکنند و بودجه آنرا منظور کنند من وعده ایشان را مثل يك قول شرف تلقی میکنم و انتظار دارم اولین قدمی که بر میدارند این قول خودشان را عملی کنند و این قدم خیر را برای آبادی کشور بردارند که انشاء الله بلکه این نیت بزرگ شاه عباس کبیر عملی شده باشد و نام نیک ایشان برای ابد در تاریخ ایران باقی بماند و من استدعا میکنم آقای وزیر کشاورزی باز هم در این خصوص اهتمام کنند.

وزیر کشاورزی - راجع به ده يك که فرمودند بنده

کنم که صورت عملش جز با تشکیل شرکت و جز استفاده از سرمایه های محلی صورت دیگر عملی نیست نه دولت این پول را دارد بدهد و نه توانائی دارد از این جهت قطعاً بایستی آقایان تشویق و ترغیب کنند که کسانی که در این کشور پول زیاد دارند و نمیدانند چه کار کنند و علاقمند باین قبیل کارها هم هستند بیایند در این کار شرکت کنند و با شرکت مردم این کار انجام شود که هم از جهت پیشرفت کار و هم از نظر صرفه جوئی بهتر استفاده میشود اتفاقاً این کار در قسمت آب کوهرنگ مورد نظر است و از طرف اشخاصی که در آنجا هستند، از طرف ملاکین آنجا و صاحبان کارخانجات این تقاضا شده است و آمده اند ما مشغول مذاکره هستیم و امیدواریم که عملی شود و عنقریب امیدواریم يك قدم اساسی برای کار آب کوهرنگ برداشته شود.

امیر تیمور - چون نظر بنده را راجع به مخارج اداری و سازمان تأمین کردند و فرمودند که از این مبلغ چیزی بمصرف سازمان مخارج اداری نخواهد رسید بنده پیشنهاد خودم را مسترد میکنم.

رئیس - پیشنهاد آقای رضوی:

بنده پیشنهاد میکنم که کلمات (که نقشه های آنها حاضر شده) در سطر اول و دوم از ماده ۴ حذف شود.

رئیس - آقای رضوی

رضوی - بنده توضیحات خودم را در موضوع این پیشنهاد قبلاً عرض کردم ولی جوابی را که آقای افشار فرمودند بعکس موجب مزید اعتقاد بنده باین پیشنهاد شد. آقایان تصدیق میفرمایند که بهترین قانونی که از نظر اساس آبادی این کشور به مجلس آمده است این لایحه آبیاری است و شاید نتوانیم فکر کنیم که قانونی از این بهتر برای آبادی ایران نافع و مفید باشد و البته همه ما ها داوطلب هستیم که سعی کنیم که حسن اجرایی در این کار بشود و مراقبت و مواظبت بشود که جاهائی که بیشتر مستحقند زود تر داده شود و نتیجه برسند سوء تفاهم نشود بنده نمیخواهم عرض کنم که جاهائی که نقشه برای آن کشیده اند و زحمتی

کشیده اند آن نقشه ها و طرح ها را دور بریزند یا این که اساساً آنجاهائی که نقشه دارد جاهای تفننی است بنده فقط خواستم عرض کنم که نقشه نباید موجب مزیت و رجحان شود که وقتی با داره متقل آبیاری مراجعه میشود جواب گفته شود که چون ما نسبت بسایر جاها نقشه داریم عجبلاً نمیتوانیم این کار را عملی کنیم اقدام کنیم باید صبر کنید که آن محل مورد نظر هم نقشه اش تهیه شود اگر خود آقای وزیر کشاورزی که اینجا تشریف داشتند بیایند تصدیق خواهند فرمود که یکی از نقاطی که بسیار مستحق آبیاری است و همینطور که عرض کردم آب خوردن هم ندارد شهرستان آباد است و خود آقای وزیر کشاورزی هم میدانند که تلگرافی اخیراً از آنجا رسیده است و نوشته اند که در این فصل هم که آب زیاد است ما آب خوراکی نداریم و بایستی آب خوردن برای خودمان تهیه کنیم آب جاری که اصلاً ندارد با این کیفیت يك چنین جای لازم و مفیدی را گذاشته اند و بعنوان اینکه هنوز مهندس نرفته است نقشه آن جا را تهیه کند آن جا را عقب انداخته اند و این يك طلسمی شده است معذک کله با این احتیاجانی که بعضی جاها برای آب دارند اگر بخواهند بدون نقشه را بهانه کنند و برای نقشه مزیت قائل شوند هیچوقت به مقصود اساسی نمیرسیم و بنده امیدوارم چه عقیده دیگر میشود نسبت باین کار داشت.

مخبر - جواب فرمایشات آقای رضوی را بنده و آقای وزیر عرض کردیم و بنده نمیدانم پیشنهاد ایشان چه اثر عملی خواهد داشت زبرا نقشه هائی که سالهای زیاد زحمت کشیده شده و پس از مطالعات زیادی رفته اند و ترسیم کرده اند و تهیه کرده اند آن را کان لم یکن تلقی کنند و بروند پی مطالعات دیگری که آنها هم بنوبه خود مورد مطالعه واقع خواهد شد این را بنده نمیدانم چه جور میشود عملی کرد و باین ترتیب قصور نمیکنم صحیح باشد.

رضوی - بنده مسترد میکنم.

رئیس - پیشنهاد آقای آزادی.

بنده پیشنهاد میکنم به تبصره ماده ۴ جمله زیر اضافه شود و در هر صورت نقاطی که فاقد هر قسم وسائل آبیاری از قبیل قنات و چشمه و رودخانه میباشد بر سایر نقاط مقدم میباشد
رئیس - آقای آزادی

آزادی - عرض کنم در شور اول هم بنده این پیشنهاد را کردم و به کمیسیون رفت و نمیدانم چطور شد که در کمیسیون مورد توجه آقایان واقع نشد. در ماده نوشته شده است الا هم فالاهم ولی بنده نمیدانم این اهمیت را چه جور تشخیص میدهند اهمیت نسبت بجاهای مختلف فرق میکند البته ممکن است يك وقت اهمیت را بنظر قائل شوند که يك شهری آب دارد رودخانه دارد چشمه دارد قنات دارد ولی برای اینکه شهر زیبا بشود و توسعه پیدا کند زیاد شدن آب را برای آن شهر اهمیت میدهند یا بفرمایش آقای امیرنیمور چون شاه عباس کبیر این اقدام را کرده است از جنبه تاریخی این قسمت را دولت بعنوان اهمیت تلقی کند اما يك جائی که نه قنات دارد و نه چشمه دارد و نه رودخانه و در اثر خشکسالی های متوالی ازین رفته است آنرا مهم نشمارند و اهم ندانند و جهات دیگری را مهم و مقدم بشمارند بنا بر این بنده این پیشنهاد را تقدیم کردم و با آقای وزیر کشاورزی هم مذاکره کردم که این جمله بر تبصره اضافه شود که جاهائی که فعلاً فاقد وسائل آبیاری است مقدم باشد و جاهائی که آب دارد قنات دارد یا رودخانه و وسائل دیگر دارد در درجه دوم قرار بدهند و این قسمت بنظر بنده اشکالی ندارد برای این که منظور دولت از این آبیاری مربوط به نقاطی نیست که آب دارد اینها که احتیاج ندارند اما جاهائی که آب ندارد و وسیله آبیاری ندارند حائز اهمیت است همانطور که عرض کردم فعلاً در بک قسمتی از فارس و کرمان و بلوچستان جاهائی هست و شهرهائی هست که بیست فرسخ سی فرسخ پنجاه فرسخ که مسافت می کنند وسیله آب نیست و مسافرین بایستی برای این مسافرتها آب را بیست فرسخ همراه خودشان ببرند مثلاً شهرستان لار فارس قسمت مهمش آب خوراك ندارد و اگر باران بیاید

بایستی بر که هارا از آب پر کنند و از این جاها هم آب خوراكی خودشان را ببرند و هم برای سایر قسمتها استفاده کنند و اگر باران نیاید که دچار بی آبی و اشکال خواهند شد در همین سال ۱۳۱۹ و ۱۳۲۰ که هیتج باران نیامد باعث این شد که غلات در آنجا بکلی عمل نیامد و قریب دو هزار نفر از گرسنگی مردند برای چه؟ برای اینکه وسیله آبیاری که نیست باران هم که نیامد زراعت از بین رفت و مردم از گرسنگی مردند و اگر این جاها را مقدم بدارند یا وسیله احداث چاه از تیزین یا وسائل دیگر البته کاملاً بهتر خواهد بود و این منافات ندارد که سایر نقاطی هم که مورد نظر است در این برنامه ده ساله مورد توجه قرار بدهند ولی جاهائی که کاملاً فاقد وسائل آبیاری است مقدم بدارند و بنده پیشنهاد کردم که چون آقای وزیر این پیشنهاد را مورد موافقت قرار دادند آقای مخبر هم قبول بفرمایند که عملی شود
مخبر - عرض کنم با این نظر آقا بنده که نمیتوانم از طرف کمیسیون موافقت کنم. آقای آزادی توجه بفرمایند که منظور از آبیاری این نیست که در يك نقطه چاهی بکنند و برای آبادانی آنجا يك آب خوردنی تهیه کنند مقصود از طرح این لایحه و این تشکیلات این است که از نقطه نظر کشاورزی و فلاحتی نقاطی را که استعداد آبادی دارد و میشود حداکثر استفاده را کرد عمل کنند و اول از آنجاها شروع شود و الا اگر بخواهیم در فلان شوره زار این عملیات بشود که خیلی از نقاط ایران اینطور است و در نقاط مختلفه ایران بقدری جاهای بی آب و علف هست که اگر آنها را بخواهند در درجه اول اهمیت قرار بدهند بهیچوجه منظور حاصل نمیشود (رضوی - مقصود شهرهای بی آب است نه کویر لوط) اجازه بفرمائید شما مطالب خودتان را فرمودید اجازه بفرمائید بنده جواب عرض کنم. بسا نقاطی هست که از نظر فلاحتی و اهمیت آن از نظر کشاورزی لازم است مقدم قرار داده شود و بعضی جاها است که نمیشود اقدامات اولیه نا وقتی که نقاط دیگر هست در آنجاها مقدم باشد بهترین دلیل بنده عملیات دولت را در بلوچستان عرض میکنم. بنده

خودم در وزارت داخله دوسیه این عمل را مطالعه کردم سیصد هزار تومان خرج کردند که فنواتی در قسمتهای مختلفه بلوچستان بدست بیاورند ولی در نتیجه تمام آن مخارج و عملیات نتوانستند بهیچوجه استفاده کنند (مؤید احمدی - برای اینکه بيمورد خرج کردند) آقای مؤید احمدی بنده هم همین را عرض میکنم پس باید دولت را آزاد گذاشت که ابتدا مطالعات خودش را بوسیله متخصصین بکنند و در هر جائیکه کاملاً استعداد فلاحتی دارد و نفوس کافی دارد و وسیله برای آبیاری فراهم است و میشود با این عمل حد اکثر استفاده را از آن جا کرد مقدم بدارند و اول شروع کنند و الا صرف اینکه فلان جا آب ندارد بخواهند آنجا را مقدم بدارند این نقض غرض است لهذا بنده بخواهش میکنم که از این پیشنهادتان صرف نظر کنید.

آزادی - متأسفانه توضیحات آقای مخبر بنده را قانع نکرد زیرا بنده عرض نکردم که کویر را آبیاری کنیم کویر را میدانم که قابل سکونه نیست زمین شوره زار را هم میدانم که زمین شوره سنبل بر نیارد و بنده نمیگویم جاهائی که استعداد فلاحتی ندارد بروند آبیاری کنند این جاهائی را که بنده عرض کردم مثلاً لارستان بقدری استعداد فلاحتی دارد که اگر باران بیاید یا آب داشته باشد تخمی پنجاه تخم شصت تخم عمل میکنند و اینها وضعیتشان اینطور است که اگر يك سال باران بیاید محصول بقدری خوب میشود که برای دو سال سه

سال بعد هم ذخیره میکنند که اگر دو سال دیگر هم باران نیاید در مضیقه نیستند و متأسفانه امسال که در زحمت قحطی افتادند برای این بود که چند سال متوالی باران نیامده است در هر صورت بنده تقاضا میکنم از آقای وزیر کشاورزی که با این پیشنهاد موافقت بفرمایند.

وزیر کشاورزی - آقای طوسی یکمرتبه دیگر این پیشنهاد را بخواهید.

(بشرح سابق خوانده شد)

آزادی - بنده این جمله را هم به پیشنهاد خودم اضافه میکنم (که استعداد فلاحتی کامل دارند)

وزیر کشاورزی - بنده با این پیشنهاد با اضافه استعداد فلاحتی موافقت میکنم.

رئیس - قبول کردید این پیشنهاد را؟

وزیر کشاورزی - بلی موافقم.

مخبر - بنده هم موافقم.

۸ - موقع و دستور جلسه بعد - ختم جلسه

رئیس - يك مقدار زیادی پیشنهاد هست اگر تصویب می فرمائید جلسه را ختم کنیم (صحیح است) مذاکرات در پیشنهادات البته محفوظ میماند برای جلسه بعد. جلسه آتیسه روز سه شنبه ششم اردیبهشت سه ساعت پیش از ظهر دستور بقیه شور در این لایحه.

(مجلس يك ساعت بعد از ظهر ختم شد)

رئیس مجلس شورای ملی - حسن اسفندیاری

قانون

قانون ۳ میلیون ریال اعتبار برای جلوگیری از امراض تیفوس و تیفوئید شهرستانها

ماده واحده - وزارت دارائی مجاز است مبلغ سه میلیون ریال از محل درآمد سال ۱۳۲۲ برای جلوگیری از مرض

تیفوس و تیفوئید در شهرستانها بمصرف رسانیده و مبلغ مزبور را ضمن بودجه سال ۱۳۲۲ وزارت بهداشتی منظور دارند .
ضمناً برای پیشرفت و سرعت کار اجازه میدهد که هزینه های مربوط باین مبلغ اعم از خرید اثاثیه و لوازم و غیره بدون رعایت مقررات مناقصه بمصرف رسانیده شود .

این قانون که مشتمل بر یک ماده است در جلسه چهارم اردیبهشت ماه یکهزار و سیصد و بیست و دو تصویب مجلس شورای

رئیس مجلس شورای ملی - حسن اسفندیاری

ملی رسید .